

بهزاد گلیپایگانی، علیرغم فعالیت‌هایش، برای نسل معاصر طراحان گرافیک ایران نامی ناآشناست.

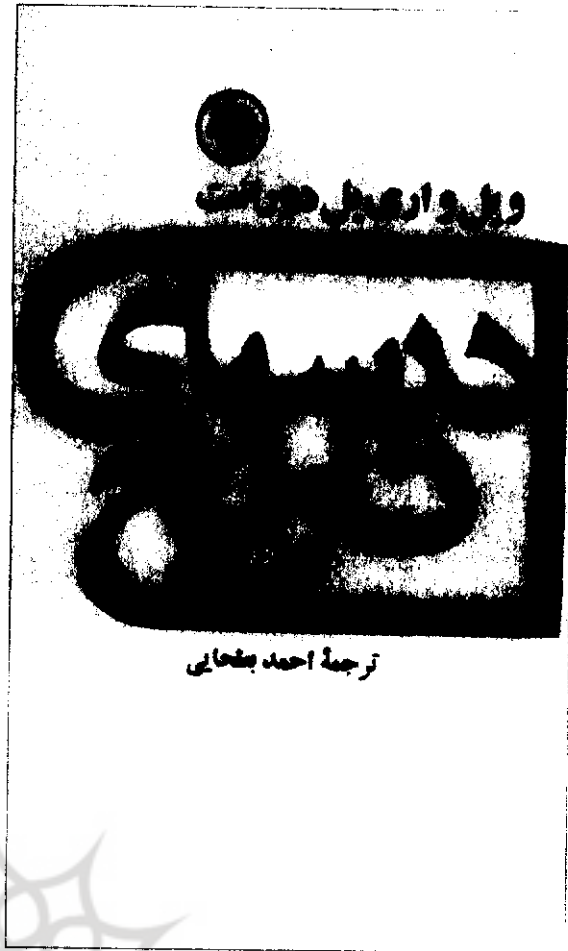
او در سال ۱۳۱۷ در تهران به دنیا آمد و بعد از تحصیلات ابتدائی به هنرستان هنرهای زیبای پسران رفت و تا سال ۱۳۳۹ در آنجا تحصیل کرد. سپس به دانشکده‌ی هنرهای تزئینی پاریس رفت و سه سال دوره‌ی آموزشی خود را در آنجا گذراند. بعد از بازگشت به ایران به کار در مجله‌ی پیک، مجله‌ی تلاش و کتابهای جیبی پرداخت و دوره‌ی پرثمری داشت. در سال ۱۳۶۰ در پی سکنه‌ی مغزی، دچار فلج کامل شد و در سال ۱۳۶۴ در تهران درگذشت.

بخشی از فعالیت‌های او در زمینه‌ی هنر گرافیک در چند نمایشگاه از جمله که هم بخشی از آن در چند نمایشگاه از جمله در انجمن فرهنگی ایران و فرانسه در سال ۱۳۵۱ به نمایش در آمد. مجموعه‌ی آثار او در حیطه‌ی هنر گرافیک دو دوره‌ی کاملاً متفاوت داشت، دوره‌ی اول مجموعه‌ی آثاری را به وجود آورد که، تحت تأثیر «آپ آرت» شکل‌های منظم و هندسی به همراه رنگ‌های تند و گیرا در آن دیده می‌شد و دوره‌ی دوم دوره‌ی پختگی آثار او بود به بی‌رنگی و سپیدی‌گرایی داشت و مجموعه‌ای بود از حروف‌نگارهایی که با «ه» شکل گرفت و «همه چیز» هیچ چیز» را به نمایش می‌گذاشت. او در این باره می‌گوید:

«این «ه‌ها»، «ه» هستی هستند، در واقع «ه» یعنی همه چیز، «ه» یعنی قسمتی از هیچ، «ه»

۴۰۸

۴.۹

● از طراحی های روی جلد بهزاد گلپایگانی

یعنی قسمتی از هستی، «ه» یعنی نفس تازه کردن، «ه» را نمی‌شود نوشت، می‌شود نشان داد مثل خود نفس کشیدن. این «ه‌ها خود ما هستیم که وجود داریم، زندگی می‌کنیم و نفس می‌کشیم، «ه‌های نفس کشیدن است. نفس کشیدن، نفس زندگی و زندگی مهم است.»

شرکت سهامی کتاب‌های جیبی و انتشارات فرانکلین در دهه‌های پنجاه مجموعه‌ی کتاب‌هایی را در قطع جیبی منتشر می‌کرد که طرح‌های روی جلد آنها بسیار مورد توجه قرار گرفت. اما موضوعی که جذابیت این طرح‌ها را چندین برابر می‌کرد، طراحی‌های تایپوگرافی یکدست، هماهنگ و شفاف آنان با استفاده از حروف چاپی و یا ترسیم مجدد آنان براساس همان حروف بود. گلپایگانی با استفاده از چاپ تک رنگ روی مقوای بافت‌دار و ترکیب‌بندی حروف، به معنای عناوین و محتوای کتاب نزدیک‌تر شد. نمونه‌های برجسته‌ای از این مجموعه روی جلد‌های «رستم و اسفندیار»، «باغ وحش انسانی»، «انسان خود را می‌سازد»، «معنی هنر» و... هستند. اگر چه اکثر جلد‌ها بدون امضا، طراح را هستند، اما یکدستی و روش او این آثار را از بقیه طراحی‌های آن دوره مجزا می‌کند.

رنگ پنجم به منظور معرفی طراحان گرافیک ایرانی که در طراحی با حروف و تایپوگرافی شاخص بودند بر آن است تا در بخش جنبی نمایشگاه‌های تایپوگرافی آثارشان را به نمایش بگذارد. بهزاد گلپایگانی به دلیل ویژگی‌های خاص آثارش در دهه‌ی پنجاه و تداومی که در خلق آثار او وجود داشته، گزینش این نمایشگاه است.

● دو روی جلد از طراحی‌های بهزاد گلپایگانی

